gemeente Barneveld

Aandachtsgebied: Samenleving
Team Beleid
Behandelaar: D. Nauta
Telefoonnummer: 06-27880141

Voorstelnr.
Barneveld, 11 februari 2025
Portefeuillehouder: J. de Heer-Verheij

Onderwerp: Resultaten Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen

Gevraagde beslissing:

1. De raad te informeren door dit collegevoorstel ter kennisname te sturen.

1. Inleiding

Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen
Al een aantal jaren worden er gezondheidsmonitors uitgevoerd bij diverse doelgroepen. In 2022 werd voor het eerst een onderzoek uitgevoerd onder jongvolwassenen, mede om de impact van de coronasituatie te onderzoeken. De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen brengt de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van jongvolwassenen van 16 tot en met 25 jaar in Nederland in kaart. Van april tot en met juli 2024 is dit onderzoek voor de tweede keer uitgevoerd. Alle Gemeentelijke Gezondheidsdiensten (GGD'en), de landelijke koepelorganisatie van de GGD'en (GGD GHOR Nederland) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) voeren samen dit onderzoek uit.

De vragenlijst was in te vullen via een open link en respondenten zijn met name geworven via een online sociale mediacampagne. Ruim 135.000 jongvolwassenen deden mee, waarvan 6.613 jongvolwassenen uit de regio Gelderland-Midden. 538 jongvolwassenen uit de regio Gelderland-Midden komen uit de gemeente Barneveld.

De resultaten van de Gezondheidsmonitor Jongvolwassen 2024 zijn onlangs gepubliceerd. Er is een landelijke rapportage en een rapportage over de gemeente Barneveld (bijlage). De resultaten van het onderzoek helpen bij de ontwikkeling van beleid om de gezondheid van jongvolwassenen te verbeteren.

Resultaten
Over het algemeen gaat het iets beter met de fysieke gezondheid, mentale gezondheid en leefstijl van de jongvolwassenen in Barneveld in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Voor een aantal punten geldt dat ook ten opzichte van de regio Gelderland Midden. Toch blijven er zorgen rondom het mentale welzijn van jongvolwassenen en factoren die daarop van invloed zijn, zoals eenzaamheid en stress.

De belangrijkste resultaten van de monitor zijn als volgt:
- 70% van de jongvolwassenen in de gemeente Barneveld voelt zich vaak tot voortdurend gelukkig (regio Gelderland-midden 64%, landelijk 63%). 85% geeft aan tevreden te zijn met het eigen leven.
- 66% van de jongvolwassenen in Barneveld en in de regio Gelderland-Midden ervaart een (zeer) goede gezondheid.
- 57% van de jongvolwassenen in Barneveld geeft aan een (zeer) goede mentale gezondheid te hebben, 32% een matige mentale gezondheid en 11% een (zeer) slechte mentale gezondheid. Dit is vergelijkbaar met de regio Gelderland-Midden.
- 90% van de jongvolwassenen in uw gemeente kan bij iemand terecht bij een probleem of als die ergens meezit.
- 81% van de jongvolwassen in uw gemeente maakt zich (heel) veel zorgen om één of meer maatschappelijke thema's. Ze maken zich het meeste zorgen om de woningmarkt (63%), stijgende prijzen (57%) en oorlogen (29%).
- 54% van de jongvolwassenen is Barneveld is enigszins (33%) tot sterk eenzaam (21%). In vergelijking met de jongvolwassen monitor uit 2022 zijn deze percentages lager (2022: 62%

enigszins tot sterk eenzaam, 35% enigszins, 27% sterk). Dit is vergelijkbaar met de percentages in de regio Gelderland-Midden.
- Het drugsgebruik onder jongvolwassenen in de gemeente Barneveld is laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In totaal geeft 13% van de jongvolwassenen aan in de laatste 4 weken drugs gebruikt te hebben. In de regio Gelderland-Midden is dat 20% en 21% in heel Nederland.
- Het alcoholgebruik is iets gunstiger dan het regionale gemiddelde. Zo drink 48% helemaal niet of maximaal één glas per dag ten opzichte van 43% in de regio. Van de 16- en 17-jarigen heeft 67% het afgelopen jaar alcohol gedronken ten opzichte van 68% in de regio en 70% landelijk.

Betekenis voor het gemeentelijk beleid
Deze uitkomsten betrekken we bij de uitwerking in het nieuwe beleidskader sociaal domein.
Binnen het huidige beleid krijgt dit aandacht in de volgende dingen:
- Vanuit maatschappelijke partners, het voorveld en vanuit de jeugdhulp of wet maatschappelijke ondersteuning wordt ingezet op het bevorderen van de mentale gezondheid en wordt psychosociale ondersteuning geboden aan inwoners die dit nodig hebben. Dit geldt ook voor jongvolwassenen.
- Verschillende maatschappelijke partners organiseren verbindende activiteiten voor jongeren en jongvolwassenen. Zoals de activiteiten van het jongerenwerk, sportactiviteiten of projecten rondom kunst en cultuur bijvoorbeeld Urban in de Cultuur Vallei.
- Via de WISE-aanpak wordt gewerkt aan een gezonde, veilige en kansrijke omgeving zodat het middelengebruik onder jongeren wordt teruggedrongen en de mentale gezondheid verbetert.
- Lokale maatschappelijke organisaties zetten zich samen in voor een gezonder en vitaler Barneveld door de uitvoering van het Gezonde Leefstijl Akkoord Barneveld, waarin aandacht is voor onder andere sport en bewegen, gezondheidsbevordering, minder roken en het tegengaan van problematisch alcoholgebruik.

2. Beoogd effect

Inzicht in de gezondheid, het welzijn en de leefstijl van jongvolwassen in de gemeente Barneveld.

3. Argumenten

N.v.t.

4. Kanttekeningen

De jongvolwassenen zijn geworven via online advertenties. Het is mogelijk dat respondenten met een ongunstigere (mentale) gezondheid relatief vaker meededen. Ondanks de standaardisatie is de groep respondenten uit 2024 niet volledig gelijk aan de groep respondenten uit 2022. Verschillen in cijfers tussen deze twee monitors zouden deels hierdoor kunnen komen.

5. Financiën

n.v.t.

6. Participatie en communicatie

a) Participatie
N.v.t.
b) Communicatie
Het collegevoorstel gaat ter info naar de gemeenteraad.

7. Vervolgstap

N.v.t.

8. Bijlagen

Bijlage 1: Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 Gemeente Barneveld

Rapport Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024

Barneveld

Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024

Resultaten **21 januari 2025**

Over de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen

In de periode april tot juli 2024 vond de **Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen** plaats. Dit is een groot onderzoek naar de (mentale) gezondheid, de leefstijl en het welzijn van jongvolwassenen tussen de 16 en 25 jaar.

Voor de Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 is geen steekproef getrokken. De vragenlijst was in te vullen via een open link en respondenten zijn geworven via een online sociale media campagne.

In totaal hebben 6613 jongvolwassenen uit de regio Gelderland-Midden de vragenlijst ingevuld. Van deze respondenten komen 538 jongvolwassenen uit de gemeente Barneveld. De resultaten kunnen helpen bij de invulling en ontwikkeling van het gezondheidsbeleid.

De Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024 is onderdeel van het Gezondheidsonderzoek COVID-19 van Netwerk GOR. Daarin brengen het RIVM, GGD'en, GGD GHOR Nederland, het Nivel en ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum de gevolgen van de coronaperiode voor de gezondheid in kaart. Dit doen zij in opdracht van het ministerie van VWS en ZonMw.

ZonMw

Rapportage van de resultaten

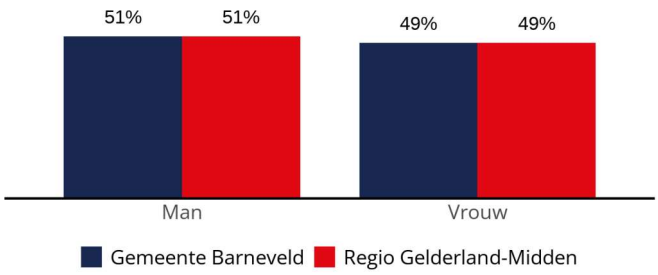
Vanwege de betrouwbaarheid van de resultaten en de privacy van de respondenten hanteren wij bij de rapportage een minimum van 10 respondenten per specifieke antwoordcategorie. Indien de aantallen lager liggen dan dit minimum worden de cijfers niet weergegeven. Er wordt in dit geval een streepje (-) weergegeven.

De cijfers die hier worden gepresenteerd zijn gestandaardiseerd naar GGD-regio, leeftijd (16-17 jaar, 18-20 jaar en 21-25 jaar) en gender (in twee groepen: mannen en vrouwen). Op deze manier geven de cijfers een zo representatief mogelijk beeld van alle jongvolwassenen in uw gemeente en de regio. Ten behoeve van de standaardisatie zijn mensen met gender “non-binair” of “anders” willekeurig toegevoegd als man of vrouw (landelijk 0,9%).

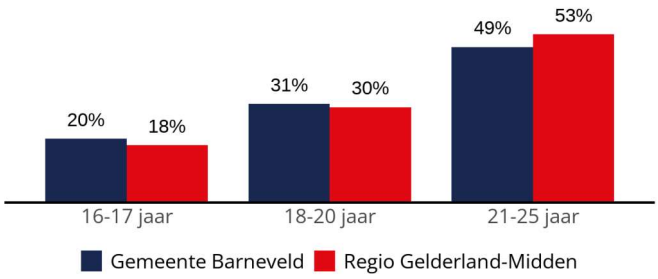
Achtergrondkenmerken

51% van de jongvolwassenen in uw gemeente is man en 49% is vrouw. Van de jongvolwassenen in uw gemeente is 20% tussen 16 t/m 17 jaar, 31% is 18 t/m 20 jaar en 49% is 21 t/m 25 jaar.

Gender

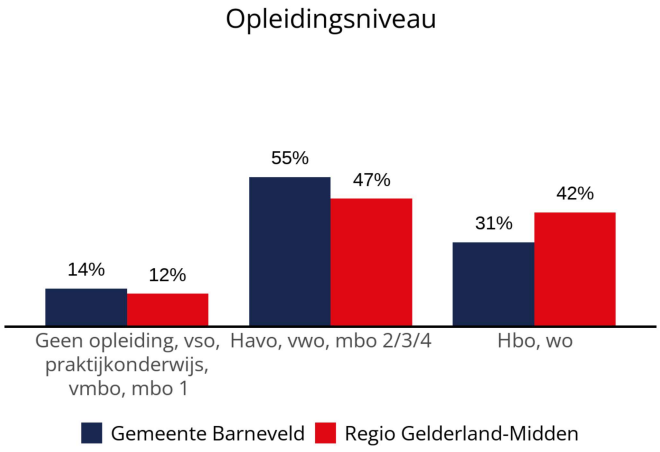

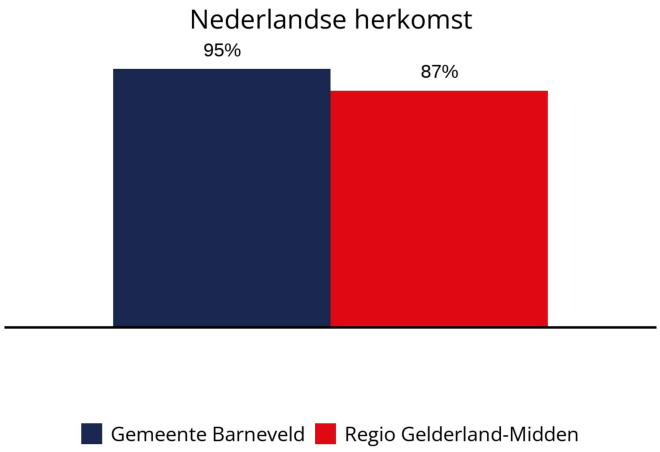
Leeftijd

14% van de jongvolwassenen uit uw gemeente heeft (nog) geen opleiding afgerond of heeft vso, po, vmbo of mbo 1 als huidige/hoogst afgeronde opleiding. Voor 55% is dit havo, vwo of mbo 2/3/4 en voor 31% is dit hbo of wo. 95% van de jongvolwassenen heeft een Nederlandse herkomst

(zowel jongvolwassene als ouders in Nederland geboren).

Woon- en werksituatie en financiën

De woon-, werk- en financiële situatie kan veel invloed hebben op het welzijn en de mentale en fysieke gezondheid van jongvolwassenen. In een tijd waarin er sprake is van een woningcrisis en een onzekere financiële situatie is het van belang om deze aspecten goed te monitoren.

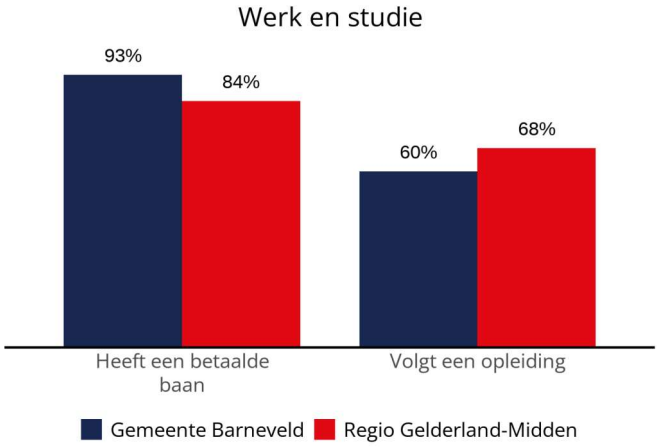
Woonsituatie

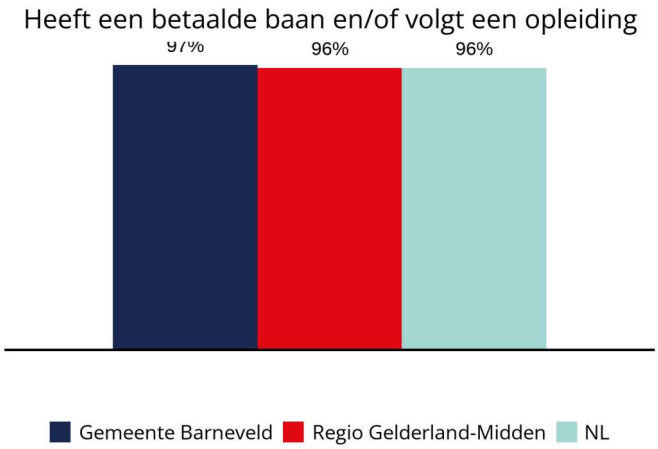
De meest voorkomende woonsituaties van jongvolwassenen in uw gemeente:

- woont bij ouder(s)/verzorger(s) (81%)
- woont samen met partner zonder kinderen (8%)
- woont alleen (4%)

Werk en studie

93% van de jongvolwassenen in uw gemeente heeft een betaalde baan en 60% volgt op dit moment een opleiding. In totaal heeft 97% van de jongvolwassenen in uw gemeente op dit moment een baan en/of volgt een opleiding.

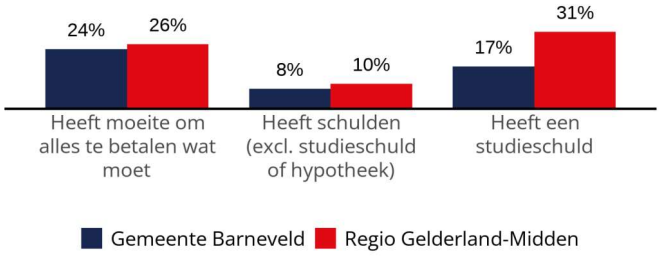

Financiële situatie

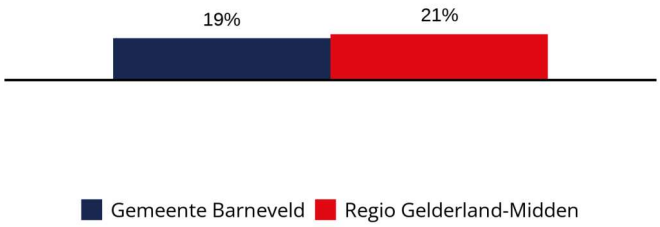
Moeite hebben om rond te komen is een belangrijke voorspeller van een slechte gezondheid. Mensen met een laag inkomen leven gemiddeld korter, ervaren meer stress en hebben vaker last van slapeloosheid en depressie (Movisie).

Van de jongvolwassenen in uw gemeente geeft 24% aan moeite te hebben om alles te betalen wat moet. Daarnaast geeft 8% aan schulden te hebben (exclusief studieschuld of hypotheek).

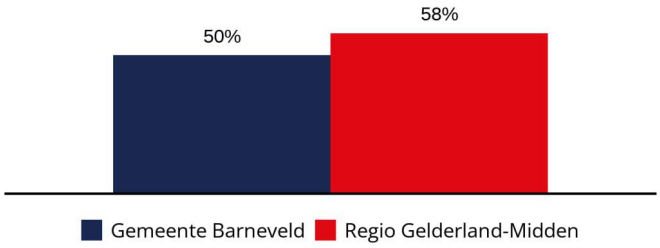
Rondkomen en schulden

Heeft het gevoel weinig controle te hebben over geldzaken

Maakt zich zorgen over de studieschuld (percentage van de jongvolwassenen die een studieschuld hebben)

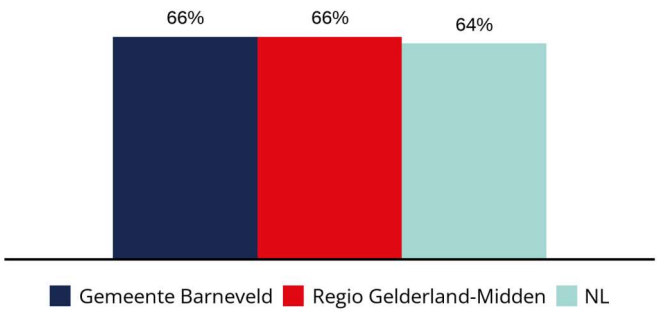
Het Nibud (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting) geeft advies over onder andere rondkomen, sparen en geldproblemen.

Gezondheid en geluk

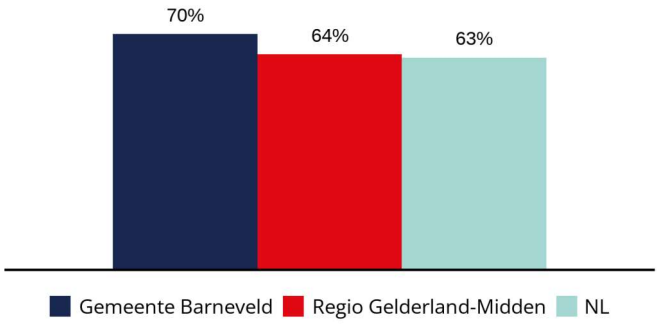
Ervaren gezondheid en geluk

Gezondheid is meer dan de afwezigheid van lichamelijke en mentale klachten. Iedereen geeft zijn eigen betekenis aan gezondheid en jongvolwassenen kunnen zelf het beste aangeven hoe zij hun eigen gezondheid ervaren. Dit is een betrouwbare indicator voor de algehele gezondheidstoestand. 66% van de jongvolwassenen in uw gemeente heeft een (zeer) goede ervaren gezondheid. Daarnaast voelt 70% zich vaak tot voortdurend gelukkig.

Heeft een (zeer) goede ervaren gezondheid

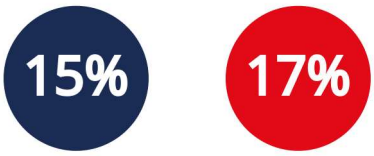

Voelt zich vaak tot voortdurend gelukkig

Slaap

Slaap is belangrijk voor het ‘schoonmaken’ van de hersenen, het onthouden van belangrijke dingen en het verwerken van emoties. Slapen is daarom net zo belangrijk als voeding en beweging om gezond te blijven.

slaapt meestal (zeer) slecht.

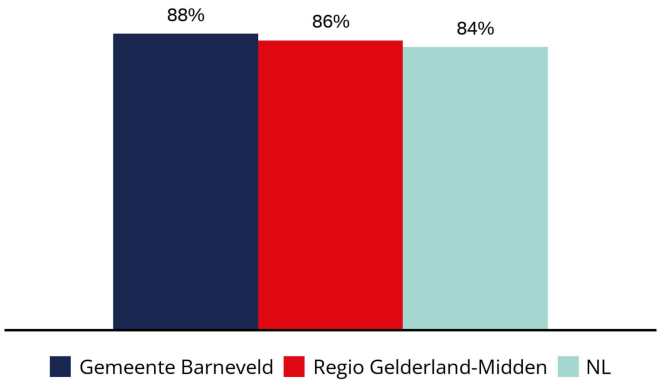

voelt zich (bijna) dagelijks slaperig of moe vanwege niet goed slapen.

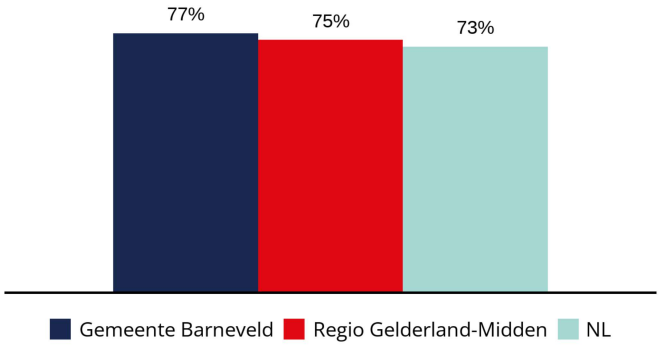
Tevredenheid met jezelf, je lichaam en je leven

88% van de jongvolwassenen in uw gemeente geeft aan tevreden te zijn met zichzelf. 77% is tevreden met het eigen lichaam en 85% is tevreden met het eigen leven.

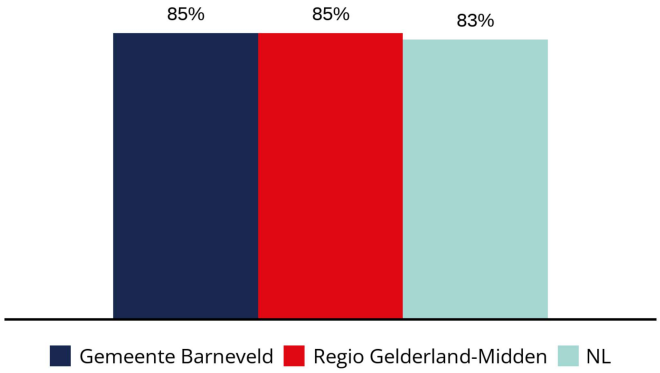
Is tevreden met zichzelf

Is tevreden met het eigen lichaam

Is tevreden met het eigen leven

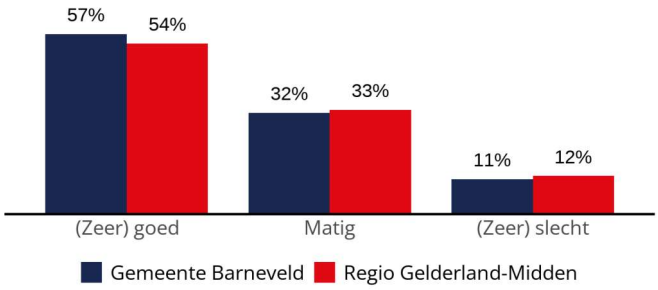
Mentaal welbevinden

Mentale gezondheid en weerbaarheid zijn belangrijke voorwaarden om gezond te leven en gezond op te groeien. Bijna twee derde van de psychische aandoeningen begint voor de leeftijd van 25 jaar, met grote risico's op langdurige mentale gezondheidsproblemen (Mentale gezondheid van de jeugd - Trimbos-instituut).

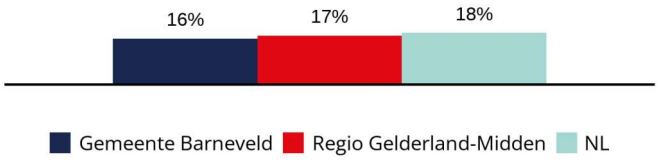
Mentale gezondheid

Net als met de ervaren gezondheid kunnen jongvolwassenen zelf het beste aangeven hoe het gaat met hun eigen mentale gezondheid. 57% van de jongvolwassenen geeft aan een (zeer) goede mentale gezondheid te hebben. 11% geeft aan een (zeer) slechte mentale gezondheid te hebben en 16% van de jongvolwassenen in uw gemeente voelt zich vaak tot voortdurend beperkt door psychische klachten.

Ervaren eigen mentale gezondheid

Voelt zich vaak tot voortdurend beperkt door psychische klachten

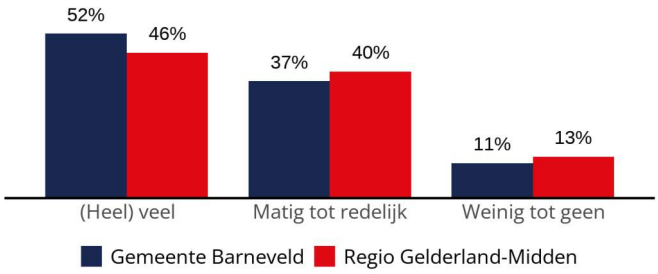

Happyles is een klassikale interventie ter bevordering van welbevinden en geluk en ter preventie van depressieklachten bij jongvolwassenen.

Vertrouwen in de toekomst

Van de jongvolwassenen in uw gemeente heeft 52% (heel) veel vertrouwen in de eigen toekomst. 81% van de jongvolwassenen in uw gemeente maakt zich (heel) veel zorgen om één of meer maatschappelijke thema's.

Vertrouwen in de toekomst

Maatschappelijke thema's waar jongvolwassenen in uw gemeente zich het meest zorgen om maken zijn:

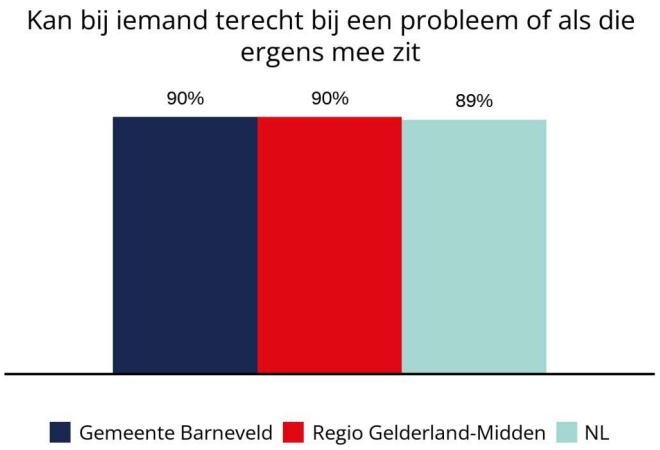
- woningmarkt (63%)
- stijgende prijzen (57%)
- oorlogen (29%)

Sociale steun

90% van de jongvolwassenen in uw gemeente kan bij iemand terecht bij een probleem of als die ergens mee zit.

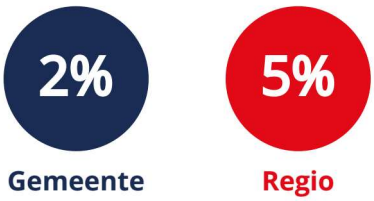
Jongvolwassenen kunnen bij problemen of wanneer zij ergens mee zitten terecht bij:

- ouder(s)/verzorger(s) (70%)
- vriend(en)/vriendin(nen) (69%)
- familieleden (anders dan ouder(s)) (30%)

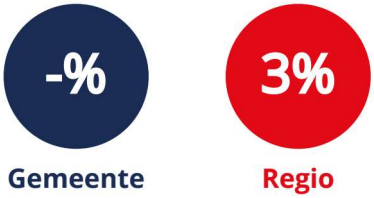

Suïcidegedachten

Suïcide betekent zelfmoord en is het opzettelijk een einde maken aan het eigen leven. Mensen die aan suïcide denken voelen zich vaak al langer depressief, angstig, ongelukkig of alleen. Ze hebben misschien het gevoel dat niemand ze begrijpt en willen niet langer door met hun leven (113.nl).

heeft er in de laatste 12 maanden (heel) vaak serieus over gedacht een einde te maken aan het leven.

heeft het afgelopen jaar een suïcidepoging ondernomen.

Zelfgerapporteerde cijfers over suïcide moeten voorzichtig geïnterpreteerd worden. Veel jongvolwassenen hebben in hun leven wel eens suïcidegedachten. Dit hoeft niet altijd erg te zijn. Antwoorden op vragen over suïcidegdachten zijn erg afhankelijk van de emotionele

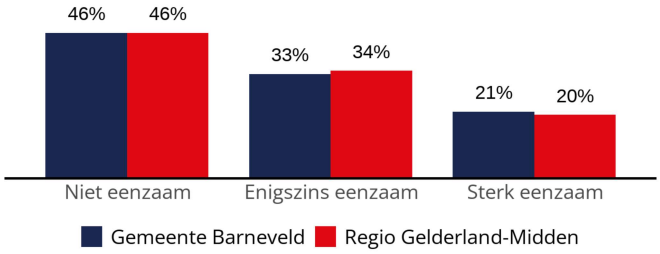
toestand van de jongvolwassene op het moment van het invullen van de vragenlijst. Een jongvolwassene die zich op het moment van invullen toevallig slecht voelt beantwoordt de vraag anders dan dezelfde jongvolwassene die zich op dat moment goed voelt. Wel is er al jaren een toenemende trend van suïcide onder jongvolwassenen. Het blijft daarom belangrijk om de mentale gezondheid van jongvolwassenen in de gaten te houden.

113 Zelfmoordpreventie is er voor inwoners en professionals. Op de website is veel informatie te vinden over het herkennen van suïcidaliteit en het bieden van hulp. Ook zijn er handvatten te vinden voor ouders, scholen en huisartsen die te maken hebben met een jongvolwassene die met suïcidegedachten rondloopt. Voor gemeenten zijn er meerdere factsheets te vinden met meer informatie over dit onderwerp. Voor jongvolwassenen die nadenken over zelfdoding is er de website ikvoelmerot.nl.

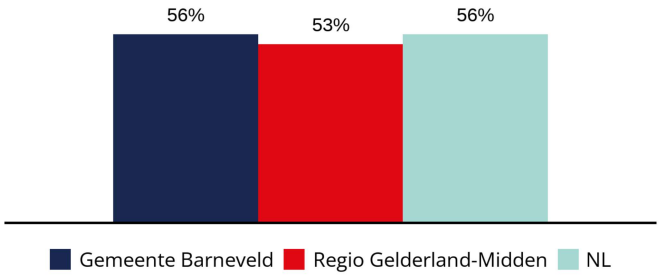
Eenzaamheid

Eenzaamheid is één van de belangrijkste risicofactoren voor het ontwikkelen van mentale klachten. Er bestaan twee soorten eenzaamheid. Emotionele eenzaamheid is het missen van een verbondenheid met anderen, iemand met wie je je gevoelens kunt delen. Sociale eenzaamheid is het missen van betekenisvolle vriendschappen. 54% van de jongvolwassenen in uw gemeente is enigszins tot sterk eenzaam. 21% is sterk eenzaam. 56% van de jongvolwassenen is enigszins tot sterk sociaal eenzaam en 62% is enigszins tot sterk emotioneel eenzaam.

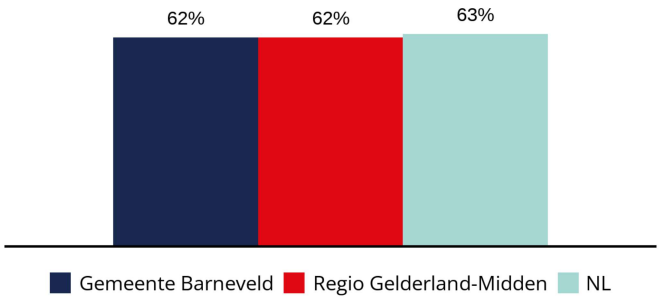
Eenzaamheid

Is enigszins tot sterk sociaal eenzaam

Is enigszins tot sterk emotioneel eenzaam

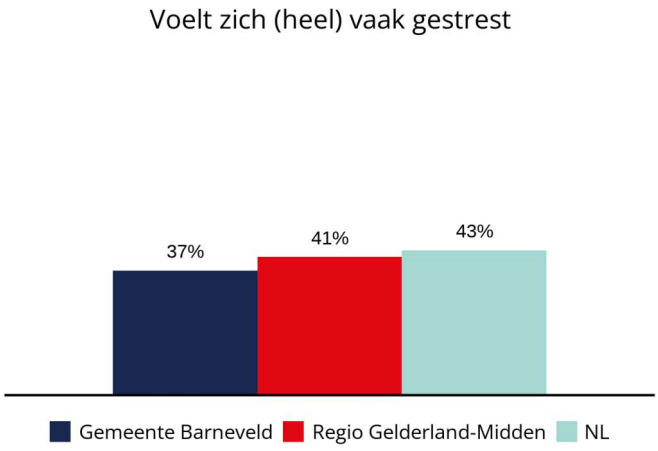

Stress en prestatiedruk

Stress

Wanneer (ongezonde) stress optreedt, is er tijd nodig om ervan te herstellen. Bij te veel stress is er te weinig tijd om tussendoor te herstellen en kan dit leiden tot spanningsklachten en een burn-out.

37% van de jongvolwassenen in uw gemeente geeft aan zich (heel) vaak gestrest te voelen. De meest voorkomende bron van stress is studie of school (52%).

Top 5 bronnen van stress in uw gemeente:

- studie of school (52%)
- werk of bijbaan (48%)
- de eisen die de jongvolwassene aan zichzelf stelt (37%)
- familie, vrienden of relatie (34%)

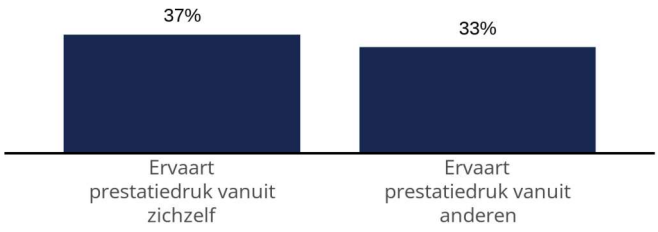
- de combinatie van alles wat de jongvolwassene moet doen (30%)

Prestatiedruk

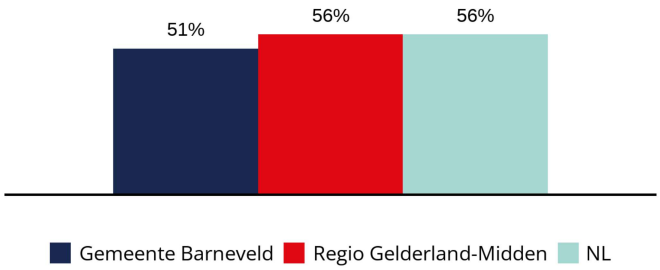
Sommige jongvolwassenen voelen druk om aan verwachtingen te voldoen. Ze hebben vaak het gevoel dat ze iets goed of beter moeten doen. Ze willen hoge cijfers halen, een goede baan hebben of voldoen aan het perfecte plaatje.

51% van de jongvolwassenen in uw gemeente geeft aan regelmatig of vaak prestatiedruk te ervaren. De meest voorkomende bron van prestatiedruk voor jongvolwassenen is: ouder(s)/verzorger(s) (35%).

Ervaart regelmatig of vaak prestatiedruk vanuit:

Ervaart regelmatig of vaak prestatiedruk vanuit zichzelf en/of anderen

Top 5 bronnen van prestatiedruk in uw gemeente:

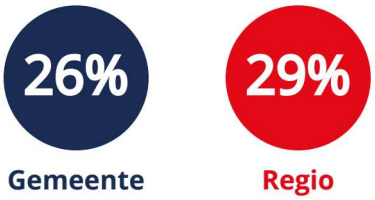
- ouder(s)/verzorger(s) (35%)
- leidinggevende of collega's op werk (34%)
- vrienden/vriendinnen (27%)
- docenten of klasgenoten van school of opleiding (24%)
- maatschappij/samenleving (24%)

Beschermende factoren

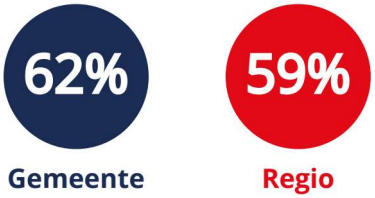
Hoe jongvolwassenen omgaan met de uitdagingen van het leven wordt mede bepaald door hun veerkracht en weerbaarheid.

Veerkracht

Veerkracht is het vermogen om te herstellen van tegenslagen in het leven.

vindt het moeilijk om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan.

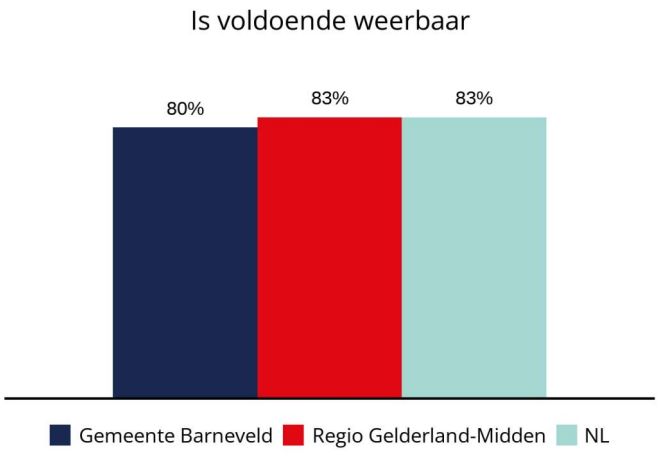
herstelt na een moeilijke periode meestal weer snel.

Institute for positive health zet in op positieve gezondheid. Door in gesprek te gaan met jongvolwassenen wordt duidelijk waar hun kracht zit en wat hen helpt om sterker uit een stressvolle of moeilijke periode te komen. Het concept van positieve

gezondheid biedt daarvoor aanknopingspunten.

Weerbaarheid

Weerbaarheid is de basis voor een goede psychische gezondheid. Weerbare jongvolwassenen hebben zelfvertrouwen en kunnen goed voor zichzelf opkomen, met respect voor anderen. Zij kunnen ook, al dan niet na een periode van experimenteren, gezonde keuzes maken ten aanzien van de eigen leefstijl. 80% van de jongvolwassenen in uw gemeente is voldoende weerbaar.

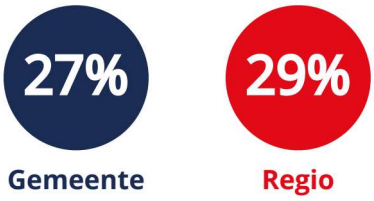

Movisie legt uit wat werkt voor het versterken van weerbaarheid bij jongvolwassenen.

Bewegen en sporten

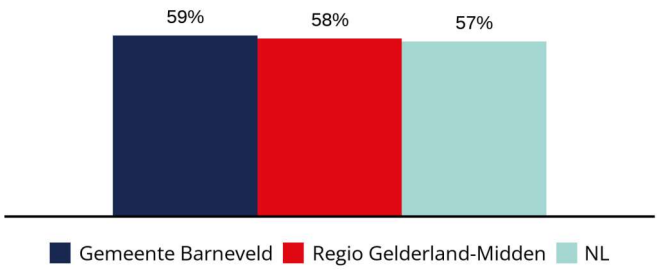
Sporten en bewegen is goed voor zowel fysieke als mentale gezondheid. Het vermindert de kans op een aantal chronische aandoeningen. Daarnaast kan bewegen sociale interactie bevorderen en mensen helpen beter in hun vel te zitten (Kenniscentrum sport & bewegen).

59% van de jongvolwassenen in uw gemeente beweegt 5 of meer dagen per week minimaal een half uur. 50% is lid van een sportclub, sportschool of heeft een (online) sportabonnement.

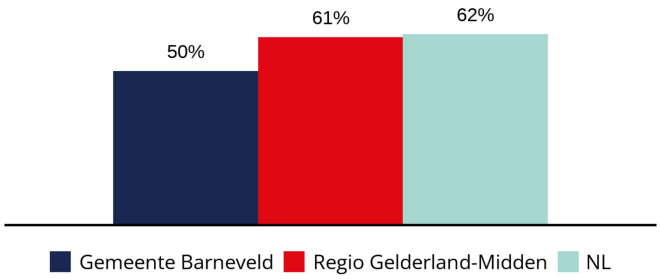

beweegt dagelijks minimaal een half uur.

Beweegt 5 of meer dagen per week minimaal een half uur

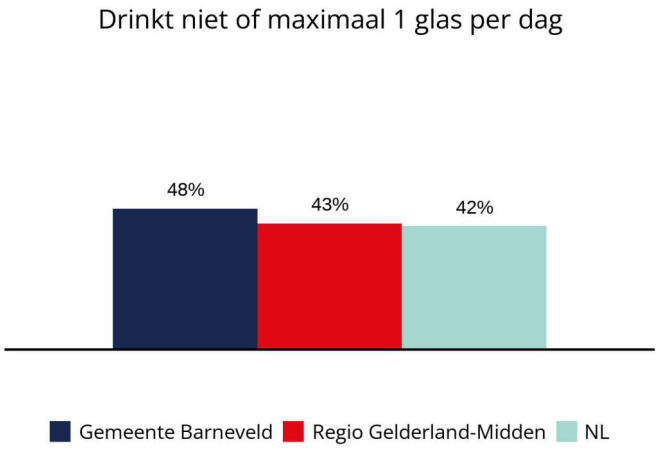
Is lid van een sportclub, sportschool of heeft een (online) sportabonnement

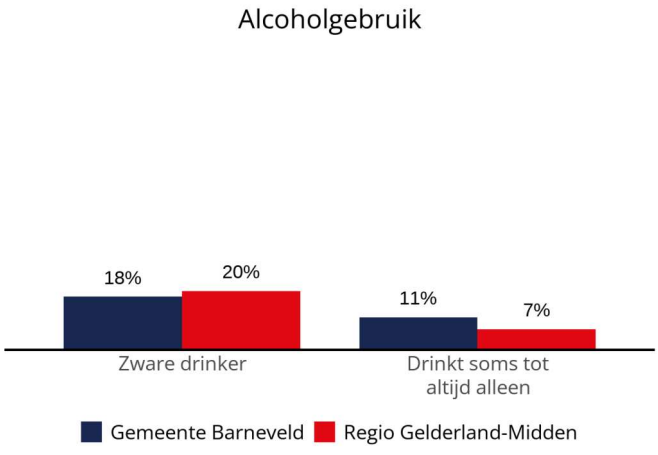

Middelengebruik

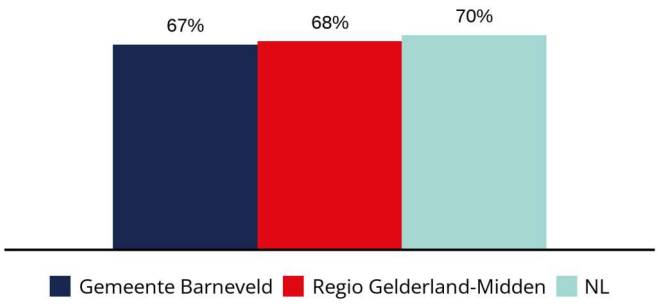
Alcohol

De hersenen van jongvolwassenen zijn tot het 25e levensjaar volop in ontwikkeling. Het drinken van alcohol kan op langere termijn de kans op het krijgen van overgewicht, hart- en vaatziekten, leverziektes, hersenziektes en kanker verhogen. Het advies van de Gezondheidsraad is: drink geen alcohol of in ieder geval niet meer dan één glas per dag. 48% van de jongvolwassenen in uw gemeente voldoet aan dit advies.

Heeft in de afgelopen 12 maanden alcohol gedronken
(16 en 17 jarigen)

Roken, vapen en snus

Roken is een belangrijke oorzaak van ziekte en sterfte in Nederland. Hoe jonger iemand start met roken, hoe groter de kans is op een rookverslaving. Vapen is een vorm van roken, waarbij vloeistof opgewarmd wordt en niet verbrand. Net als bij roken, zitten in vapes veel stoffen die slecht zijn voor de gezondheid. De nicotinezouten die in sommige vapes zitten, zijn vele malen sterker dan nicotine in een sigaret.

21% **Gemeente**

20% **Regio**

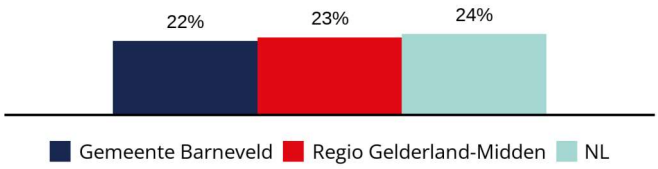
rookt minimaal één keer per week tabak.

3% **Gemeente**

6% **Regio**

vapet minimaal één keer per week.

Rookt tabak en/of vapet minimaal één keer per week

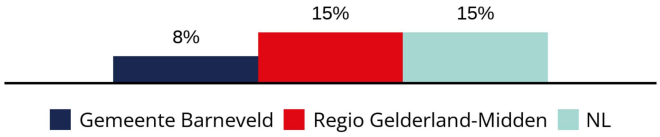

Snus zijn nicotinezakjes die in de mond worden gestopt. Nicotinezakjes verhogen het risico op bepaalde vormen van kanker, zoals kanker in de mondholte. Het gebruik van snus in uw gemeente is erg laag. In de regio Gelderland-Midden gebruikt (1%) van de jongvolwassenen snus.

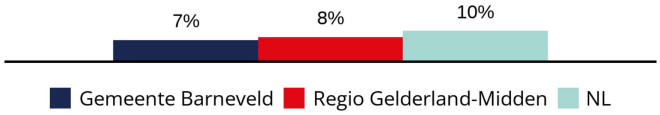
Drugs

Drugs kunnen bij langdurig en regelmatig gebruik leiden tot (geestelijke) afhankelijkheid, psychische stoornissen en andere gezondheidsrisico's. In uw gemeente heeft 8% van de jongvolwassenen cannabis gebruikt in de laatste 4 weken. 7% heeft in de laatste 4 weken andere drugs dan cannabis gebruikt.

Cannabisgebruik in de laatste 4 weken

Drugsgebruik (anders dan cannabis) in de laatste 4 weken

Drugs anders dan cannabis die in de laatste 4 weken het vaakst door jongvolwassenen in uw gemeente zijn gebruikt:

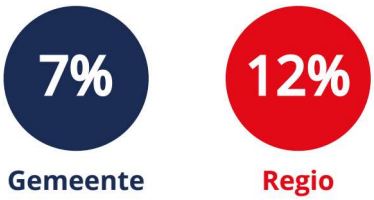
- 3-mmc of 4-mmc (5%)
- lachgas (-%)
- xtc (-%)

Seksualiteit

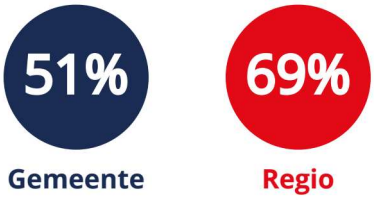
Seksualiteit is een onderdeel van gezondheid, net zoals gezond eten, bewegen, slapen en hoe je je mentaal voelt. Onder seksualiteit verstaan we diversiteit in gender, sekse en seksuele oriëntatie, maar ook veilige seks en seksueel risicogedrag.

LHBTQIA+

LHBTQIA+ staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, queer, intersekse en aseksueel. De + staat voor alle andere vormen die niet heteroseksueel en cisgender zijn (NJI). Uit de rapportage van Corona Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 bleek dat jongvolwassenen die zichzelf identificeren als LHBTQIA+ vaker een slechtere gezondheid ervaren.

ziet zichzelf als LHBTQIA+.

van de jongvolwassenen die zichzelf zien als LHBTQIA+ heeft meestal tot altijd het gevoel zichzelf te mogen zijn bij anderen.

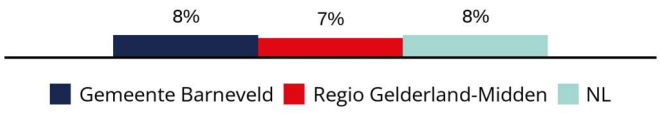
Seksualiteit en risicogedrag

In uw gemeente heeft 56% van de jongvolwassenen ooit seks gehad. 10% heeft seks gehad met meerdere verschillende personen in het laatste halfjaar.

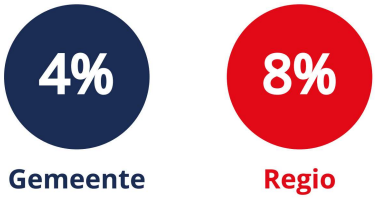
De meest gebruikte anticonceptiemethodes bij de laatste keer vaginale seks zijn:

- de pil (48%)
- condoom (44%)
- spiraaltje (15%)

Gebruikte bij de laatste keer vaginale seks geen of alleen een onbetrouwbare methode van anticonceptie

In uw gemeente gaf 8% aan geen of alleen een onbetrouwbare methode van anticonceptie gebruikt te hebben tijdens de laatste keer dat zij seks hadden. Een voorbeeld van een onbetrouwbare methode van anticonceptie is voortijdig terugtrekken of het bijhouden van de cyclus. Het hebben van verschillende sekspartners en niet altijd gebruiken van een condoom of beflapje is een risico voor SOA.

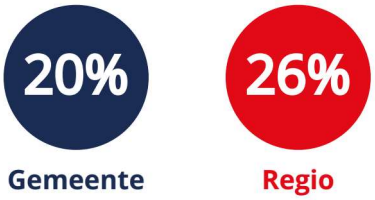
heeft het afgelopen half jaar seks gehad met verschillende partners en gebruikte soms of nooit een condoom of beflapje.

Sense is een voorlichtingswebsite met betrouwbare informatie over relaties en seksualiteit voor jongvolwassenen. Sense maakt gebruik van video's, podcasts, games en andere technieken om betrouwbare informatie te delen over onder andere seksueel plezier, veilige seks en wensen en grenzen. Jongvolwassenen kunnen via chat, Whatsapp, telefoon, etc. contact leggen met een hulpverlener of een afspraak maken voor een jongvolwassenenspreekuur. Ook kunnen jongvolwassenen contact zoeken met de regionale Sense afdeling.

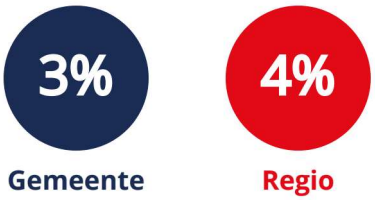
Digitale leefomgeving

Sociale media en gamen

Als jongvolwassenen het gebruik van sociale media en/of gamen niet meer onder controle hebben, kunnen er problemen ontstaan in het dagelijks functioneren (bijvoorbeeld sociale conflicten, onthoudingsverschijnselen en vluchtgedrag). Dit kan negatieve effecten hebben op verschillende aspecten van gezondheid, zoals mentaal welbevinden, eenzaamheid en slaap.

vertoont risicovol socialemediagebruik.

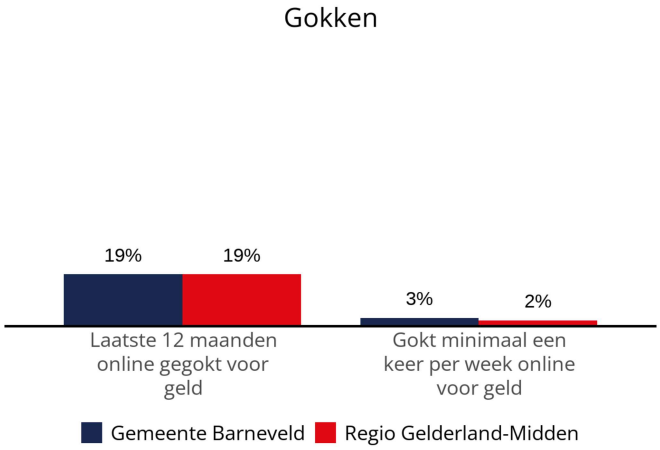

vertoont risicovol gamegedrag.

Online gokken

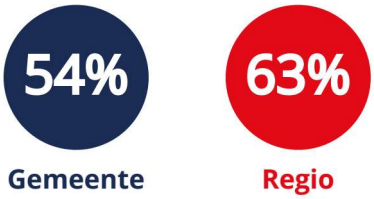
Online gokken gaat over het spelen van online gokspellen (bijvoorbeeld fruitautomaat/slots, sportweddenschappen zoals Toto of casinogames zoals roulette, kaartspellen of Rad van Fortuin). 19% van de jongvolwassenen in uw

gemeente heeft de laatste 12 maanden online gegokt voor geld. 3% gokt minimaal één keer per week online voor geld. 4% heeft in de laatste 12 maanden één of meerdere keren geldproblemen gehad door online gokken.

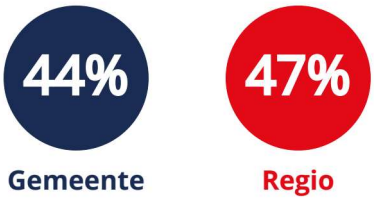

De coronaperiode

De coronaperiode ligt inmiddels achter ons, maar de gevolgen kunnen nog wel merkbaar zijn. Jongvolwassen geven aan dat zij zowel positieve als negatieve gevolgen ervaren van de coronaperiode.

ervaart op dit moment nog negatieve gevolgen van de coronaperiode.

ervaart op dit moment nog positieve gevolgen van de coronaperiode.

Top 3 negatieve gevolgen:

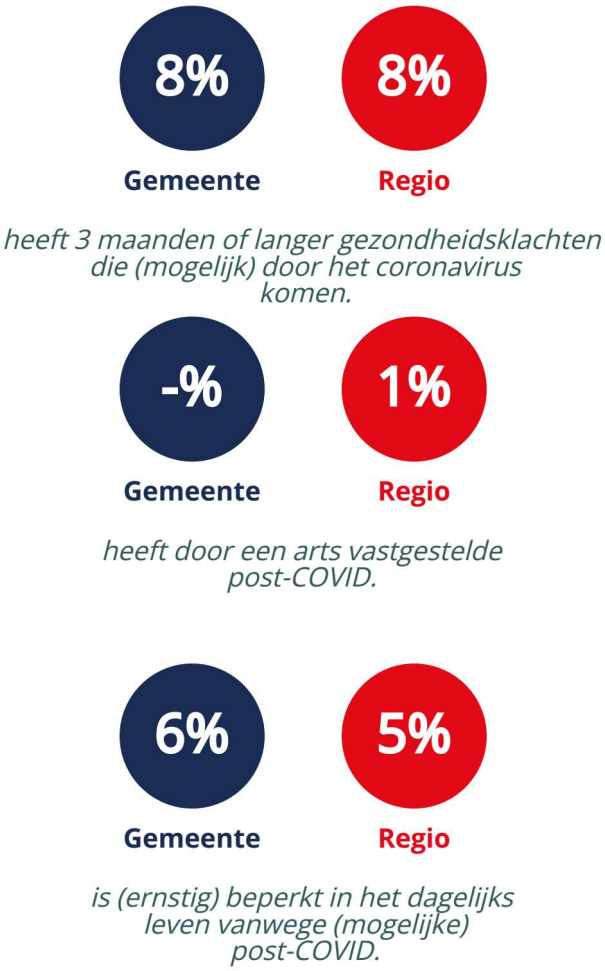
- mentale (psychische) gezondheid (23%)
- het aangaan en onderhouden van contacten (23%)
- eigen ontwikkeling (21%)

Top 3 positieve gevolgen:

- eigen ontwikkeling (16%)
- studievoortgang (12%)
- financiële situatie (11%)

Post-covid

Sommige mensen houden langdurige klachten nadat ze COVID-19 (corona) hebben gehad. Als de klachten minimaal drie maanden aanhouden is er sprake van post-COVID.

Meer informatie over post-covid en (financiële) hulp bij post-covid is te vinden op de website van de rijksoverheid.

Kernboodschappen

Jongvolwassenen in de gemeente Barneveld zijn gezonder dan de gemiddelde jongvolwassene in de regio en Nederland

70% van de jongvolwassenen in de gemeente Barneveld is vaak tot voortdurend gelukkig vergeleken met 64% in de regio. Het drugsgebruik in de gemeente is daarnaast relatief laag. In totaal heeft 13% van de jongvolwassenen in de laatste 4 weken drugs gebruikt vergeleken met 20% in de regio en 21% in Nederland. 8% van de jongvolwassenen heeft in de laatste 4 weken cannabis gebruikt en 7% heeft in deze periode andere drugs gebruikt.

Mentale gezondheid laat te wensen over

Mentale problemen horen bij het leven en niet iedereen die aangeeft zich mentaal niet gezond te voelen heeft direct hulp nodig. Toch blijven er zorgen rondom het mentaal welzijn van jongvolwassenen. Slechts 57% van de jongvolwassenen in de gemeente Barneveld beoordeelt de eigen mentale gezondheid als (zeer) goed en 52% heeft (heel) veel vertrouwen in de toekomst. Ook eenzaamheid blijft een probleem, 21% van de

jongvolwassenen in de gemeente geeft aan sterk eenzaam te zijn.

Veel stress en prestatiedruk

37% van de jongvolwassenen in de gemeente heeft aan zich (heel) vaak gestrest te voelen en 51% ervaart prestatiedruk. Ook hebben jongvolwassenen veel zorgen. 63% maakt zich (heel) veel zorgen over de woningmarkt en 57% over stijgende prijzen. Het blijft daarom belangrijk om te investeren in weerbare en veerkrachtige jongvolwassenen die goed uitgerust zijn om met de uitdagingen in het leven om te gaan.

Wat kan de gemeente doen?

- Op loketgezondleven.nl zijn voor veel verschillende thema's interventies die ingezet kunnen worden voor het verbeteren van de (mentale) gezondheid van jongvolwassenen
- De Gezonde School helpt scholen en mbo's om te werken aan een gezonde leefstijl en het bevorderen van het welbevinden van de leerlingen. De aanpak sluit aan bij wat de school of het mbo al doet en versterkt wat goed gaat. De Gezonde School adviseur van de GGD Gelderland-Midden kan scholen en mbo's adviseren en begeleiden. Neem contact op met gezondeschool@vggm.nl voor meer informatie.

- Happyles is een klassikale interventie ter bevordering van welbevinden en geluk en ter preventie van depressieklachten bij jongvolwassenen.
- GGD Gelderland-Midden heeft een menukaart beschikbaar die inzichtelijk maakt hoe de gemeenten zich kunnen inzetten voor een rookvrije generatie
- Iriszorg Preventie is de expert in onze regio voor het voorkomen van middelengebruik en verslaving en biedt advies en handvatten

Contact

Heeft u nog vragen over het onderzoek?

Neem dan contact op met Team Onderzoek via onderzoek@vggm.nl.

Meer weten?

In ons digitale dashboard vindt u de tabellenboeken van dit onderzoek. Deze en meer informatie over de gezondheid van de inwoners van deze regio vindt u op: incijfers.ggdgm.nl